

10/11/19

५१/६

५१.३

७/११

॥ ७ ॥

स्थोवैष्णव्यौसवितुः ॥
हिम्माभिः ॥ तस्यतेपवित्र
॥ १ ॥ चित्पतिर्मापुना
॥ अथ दण्डकं प्रारंभे ॥ छिद्रेणपवित्रेण सूर्यस्य
ययत्कामः पुनेतच्छक्रेय
त्रेयः ॥ पुनन्तुविश्वाभूतानि
इत्याणीमुवदनिजनेभ्यः ॥

मुद्रक और प्रकाशक—

खेमराज—श्रीकृष्णदास

अध्यक्ष—“श्रीवेङ्कटेश्वर” स्टीम

पुनर्मुद्रणादि सर्वाधिकार “श्रीवेङ्कटेश्वर”

श्रीगणेशाय नमः ॥ हरिःॐपवित्रंस्थोवैष्णव्यौसवितुः
 वऽउत्पुनाम्यच्छिद्रेणपवित्रेणसूर्यस्यरुहिमभिः ॥ तस्यतेपवित्र
 पतेपवित्रपूतस्ययत्कामःपुनेतच्छकेयम् ॥ १ ॥ चित्पतिर्मापुना
 तुवाक्पतिर्मापुनातुदेवोमासवितापुनात्वच्छिद्रेणपवित्रेण सूर्यस्य
 रुहिमभिः ॥ तस्यतेपवित्रपतेपवित्रपूतस्ययत्कामःपुनेतच्छकेय
 म् ॥ २ ॥ पुनन्तुमादेवजनाःपुनन्तुमनसाधियः ॥ पुनन्तुविश्वाभूतानि
 जातवेदःपुनीहिमा ॥ ३ ॥ यथेमांवाचंङ्कल्याणीमावदनिजनेभ्यः ॥

दं०
॥ २ ॥

ब्रह्मराजन्न्याभ्यां० शूद्राय चाठ्यथ च स्वायचारणाय च ॥ प्रियो
देवानां नन्दक्षिणायै दातुरिह भूया समयम्मे कामः समृद्धयतामुपमा
दोनमतु ॥ ४ ॥ सत्रस्य ऽऋद्धिरस्य गन्मज्ज्योतिरमृता ऽअभूम ॥ दि
वम्पृथिव्या ऽअध्यारुहामाविदाम देवान्त्स्वज्ज्योतिः ॥ ५ ॥ स्व
स्तिनः ऽइन्द्रो बृहस्पतिश्चैवाः स्वस्तिनः ऽपृषा विश्ववेदाः ॥ स्वस्तिनस्ताक्ष्यो
ऽअरिष्टनेमिः स्वस्तिनो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ६ ॥ भूरसिभूमिरस्यदिति
रसि विश्वधाया विश्वस्य भुवनस्य धर्त्री ॥ पृथिवीं ऽअयच्छेत् ॥

ठहपृथिवीम्माहिंसीः ॥ ७ ॥ आजिघ्रकलशंमहात्वाविशन्तिव
 न्देवः ॥ पुनरुज्जानिर्वर्तस्वसानःसहस्रन्धुक्ष्वोरुधारापर्यस्वतीः
 पुनर्माविशताद्वयिः ॥ ८ ॥ महीद्वयोः पृथिवीचनऽइमंयज्ञमिम
 मिक्षताम् ॥ पिपृतान्नोभरीमभिः ॥ ९ ॥ वरुणस्योत्तमभनमसिर्व
 रुणस्यस्कम्भसज्जनीस्थो वरुणस्यऽकृतसदन्यसि वरुणस्यऽकृ
 तसदनमसिर्वरुणस्यऽकृतसदनमासीद ॥ १० ॥ धान्न्यमसिधिनु
 हिदेवान्प्राणायत्वादानायत्वाव्यानायत्वा ॥ दीर्घामनुप्प्रसितिमा

युषेधान्देवोवःसविताहिरण्यपाणिः प्रतिगृभ्णात्वच्छिद्रेणपाणि
 नाचक्षुषेत्वामहीनाम्पयोसि ॥ ११ ॥ याऽओषधीः पूर्वाजातादेवे
 बभ्यस्त्रियुगम्पुरा ॥ मनैनुबभ्रूणामहर्षशतंधामानिसप्तच ॥ ११ ॥
 परिवाजपतिःकविरग्निर्हृदयान्न्यक्कृमीत् ॥ दधद्रत्नानिदाशुषे ॥ १३ ॥
 याःफलिनीर्याऽअफलाऽअपुष्पायाश्चपुष्पिणीः ॥ बृहस्पतिप्रसू
 तास्तानोमुञ्चन्त्वर्धहसः ॥ १४ ॥ हिरण्यगर्भःसमवर्तताग्रेभुतस्य
 जातःपतिरेकऽआसीत् ॥ सदाधारपृथिवीद्यामुतेमाङ्कस्ममैदुवायह

विषाविब्धेम ॥ १५ ॥ अश्वत्थेवोनिषदंनस्पणोवोवसतिष्कृता ॥
 गोभाजुऽइत्किलासथयत्सुनवथुपूरुषम् ॥ १६ ॥ सुजातो ज्ज्यो
 तिषासुहशर्म्वरुथुमासंदुत्स्वः । व्वासोऽअग्नेविवृश्वरुपुठसंव्यय
 स्वविविभावसो ॥ १७ ॥ पूर्णादंविपरापतसुपूर्णापुनरापत ॥ व्वस्नेवविवि
 क्रोणावहाऽइषमूर्ज्जठशतक्कतो ॥ १८ ॥ तदंस्तुमित्रावरुणातदंशैर्योर
 स्मभ्यमिदमंस्तुशस्तम् ॥ अशीमहिगाधमुतप्रतिष्ठानमोदिवेबृहते
 सादनाय ॥ १९ ॥ मनोजुतिर्जुषतामाज्यस्यबृहस्पतिर्यज्ञमिम

दं०
॥ ४ ॥

न्तनोत्वारिष्टं यज्ञं समिमन्दधातु ॥ विश्वे देवास इह मादयन्तामोऽं
प्रतिष्ठ ॥ २० ॥ मनोजूतिर्जुषतामाज्यस्येति मनसा वा इदं सर्वं
मातन्तन्मनसैवैतत्सर्वमाप्नोति बृहस्पतिर्ग्यज्ञमिमन्तनोत्वारिष्टं यज्ञं
समिमन्दधात्विति यदि बृहन्तत्सन्दधाति विश्वे देवास इह मादय
न्तामिति सर्वे वा विश्वे देवाः सर्वेणैवैतत्सन्दधातिसयदिकामयेतद्
यात्प्रतिष्ठेति ॥ २१ ॥ एष वै प्रतिष्ठानामयज्ञो यत्रैते न यज्ञेन यजन्ते स
र्वमेव प्रतिष्ठितम्भवति ॥ २२ ॥ काण्डात्काण्डात्प्ररोहन्ती परुषः परुषः

अ०
१

॥ ४ ॥

स्पपरि ॥ एवानोदूर्वेप्रतनुसहस्रेणशतेनच ॥ २३ ॥ चन्द्रमाऽअप्स्व
 न्तरास्सुपुर्णोधावतेदिवि ॥ रयिम्पिशङ्गम्बहुलंपुरुस्पृहृठहरिरेति
 कनिक्कदत् ॥ २४ ॥ यदाबन्धन्दाक्षायुणाहिरण्यठशतानीकायसुमं
 नस्यमानाः ॥ तन्मऽआबन्धामिशतशारदायायुष्माअरदष्टिर्यथा
 सम् ॥ २५ ॥ आयुष्यैवर्चस्यठरायस्पोषमौद्भिदम् ॥ इदठहिरण्यं
 मवर्चस्वज्जैत्रायाविंशतादुमाम् ॥ २६ ॥ मनसंकाममाकूतिंवाचः
 सत्यमंशीय ॥ पशुनांरूपमन्नस्युरसोयशुःश्रीःश्रेयताम्मयिस्वा

हा ॥ २७ ॥ व्रतेन दीक्षामाप्नोति दीक्षयाप्नोति दक्षिणाम् ॥ दक्षिणाश्र
 द्धामाप्नोति श्रद्धया सत्यमाप्यते ॥ २८ ॥ तम्पत्नीभिरनुगच्छेम दे
 वाः पुत्रैर्भ्रातृभिरुतवाहिरण्यैः ॥ नाकं गृभ्णानां सुसंकृतस्य लोके तु
 तीये पृष्ठेऽधिरोचने दिवः ॥ २९ ॥ इति प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥
 आकृष्णेन रजसा ववर्तमानो निवेशयन्नमृतममर्त्यञ्च ॥ हिरण्ययेन स
 वितरथेना देवो याति भुवनानि पश्यन् ॥ १ ॥ इमं देवाऽस्य पत्न्यैः
 सुवद्धममहते क्षत्राय महते ज्यैष्ठ्याय महते जानराज्यायेन्द्रस्ये

न्द्रियाय ॥ इममुष्यपुत्रमुष्यैपुत्रमस्यैविशऽएषवोमीराजासो
 मोस्माकंम्ब्राह्मणानांराजा ॥ २ ॥ अग्निर्मूर्द्धादिवत्ककुत्पातिःपृ
 थिव्याऽअयम् ॥ अपांरेतांसिजिह्वति ॥ ३ ॥ उद्धुद्धचस्वाग्नेप्रति
 जागृहित्वमिष्टापूतैसठैसृजेथामयश्च ॥ अस्मिन्तसधस्तथेऽअध्य
 त्तरस्मिन्निवैश्वदेवायजमानश्चसोदित ॥ ४ ॥ बृहस्पतेऽअतियदुष्यो
 ऽअहोद्ध्युमाद्विभातिक्कतुंमुज्जनेषु ॥ यद्दीदयच्छवसऽऋतप्रजाततद
 स्मासुद्रविणन्धेहिचित्रम् ॥ ५ ॥ अन्नात्परिस्रुतोरसम्ब्रह्मणाव्यपिवत्क्ष

दं०
॥ ६ ॥

त्रम्पयः सोमं प्रजापतिः ॥ ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानं ठं शुक्रमन्धं
सऽइन्द्रस्येन्द्रियमिदम्पयोमृतम्मधु ॥ ६ ॥ शन्नो देवीरभिष्टयऽआपो
भवन्तु पीतये ॥ शंठयोरभिस्रवन्तु नः ॥ ७ ॥ कयानश्चित्रऽआर्भुवदूती
सदावृधः सखा ॥ कयाशचिष्ठयावृता ॥ ८ ॥ केतुंकृण्वन्नकेतवपे
शोमठ्याऽअपेशसे ॥ समुषद्विरजायथाः ॥ ९ ॥ इति समिद्धोमः ॥
इति द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ * ॥ ॥ * ॥ ॥ * ॥
अग्निन्दतम्पुरोदधे हव्यवाहमुपब्रुवे ॥ देवा २ ऽआसादयादिह ॥ १॥

अ०
३

॥ ६ ॥

अपस्वग्नेसधिष्टवसौषधीरनुरुद्धयसे ॥ गर्भेसआयसेपुनः ॥ २ ॥
 स्य्योनापृथिविनोभवानृक्षरानिवेशनी ॥ यच्छानःशम्मसंप्रथमः ॥
 ॥३॥ इदंविष्णुर्विवचक्रमेत्रेधानिदधेपदम् ॥ समूढमस्यपाथंसुरेस्वा
 हा ॥४॥ महोऽइन्द्रोवज्रहस्तःषोडशीशम्मयच्छतु ॥ हन्तुपाप्मानं
 ऋयोस्मान्द्वेष्टि ॥ ५ ॥ शुक्रज्योतिश्चचित्रज्ज्योतिश्चसत्यज्ज्योति
 श्चज्ज्योतिष्ममाश्च ॥ शुक्रश्चऽऋतपाश्चात्यर्थाः ॥६॥ प्रजापतेन
 त्वदेतान्यन्योविश्वारूपाणिपरितावभूव ॥ यत्कामास्तेजुहुमस्त

न्नाऽअस्तुव्ययं स्यामिपतयोरयीणाम् ॥ ७ ॥ आयङ्गौः पृश्निरक्रमी
 दसंदन्ममातरम्पुरं ॥ पितरंश्चप्रयन्तस्वः ॥ ८ ॥ ब्रह्मयज्ञानमप्रथमम्पुर
 स्ताद्विसमितं सुरुचोर्वेनऽआवहं ॥ सबुध्न्याऽउपमाऽअस्यविष्टाः स
 तश्चयोनिमसंतश्चविवर्धः ॥ ९ ॥ इति नवग्रहस्थापनम् ॥ ३ ॥ ॐ त्र्यम्ब
 कं कथ्यजामहे सुगन्धिम्पुष्टिवर्धनम् ॥ उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षी
 यमामृतात् ॥ त्र्यम्बकं कथ्यजामहे सुगन्धिम्पतिवेदनम् ॥ उर्वारुकमिव
 बन्धनान्दितो मुक्षीय मामृतात् ॥ १ ॥ श्रीश्चतुर्लक्ष्मीश्चपत्न्यावहोरा

त्रेपाश्वेनक्षत्राणिरूपमश्विनौद्यात्तम् ॥ इष्णान्निषाणामुम्मऽइषाण
 सर्वलोकम्मऽइषाण ॥ २ ॥ यदक्रन्दःप्रथमआयमानऽउद्यन्तसमुद्राद्
 तवापुरीषात् ॥ इयेनस्यपक्षाहरिणस्यबाहूऽउपस्तुत्यम्महिजातन्त
 ऽअर्वन् ॥ ३ ॥ विष्णोरराटमसिविष्णोःश्रप्त्रेस्तथोविविष्णोःस्यूरसि
 विष्णोर्दुवोसि ॥ वैष्णवमसिविष्णवेत्वा ॥ ४ ॥ आब्रह्मन्ब्राह्मणोब्रह्म
 वर्चसीजायतामाराष्ट्रेराजन्न्यःशूरइषव्योतिष्याधी महारथो जाय
 तांदोग्धीधेनुर्वोढानङ्गानाशुःसतिःपुरन्धिठ्योषाजिष्णूरथेष्ठाः सभे

योयुवांस्ययजमानस्यवृरोजायतान्निकामेनिकामेनःपुज्जर्जन्योवर्षतु
 फलवत्योनुऽओषधयःपच्यन्ताँयोगक्षेमो नःकल्पताम् ॥ ५ ॥
 सजोषाऽइन्द्रसगणोमरुद्भिःसोमंमपिबन्वृत्रहाशूरविद्वान् ॥ जहिशत्रूँ
 रपमृधोनुदस्वाथाभयंकृणुहिबिष्वतो नः ॥ ६ ॥ यमायंत्वामखायं
 त्वासूठ्यंस्यत्वातपसे ॥ देवस्त्वासवितामद्धानक्तुपृथिव्याःसुँस्पृ
 शंस्पाहि ॥ अर्चिरंसिशोचिरंसितपोसि ॥ ७ ॥ कार्ष्णि रसिसमुद्रस्यत्वा
 क्षित्याऽउन्नयामि ॥ समापोऽअद्भिरगमतसमोषधीभिरोषधीः ॥ ८ ॥

चित्रावसोस्वस्तितेपारमशीय ॥ ९ ॥ इति नवग्रहदेवतास्थाप
 नम् ॥ ४ ॥ ॥ सनःपितेवसूनवेग्नैसूपायनोभव ॥ सचस्वानहस्वस्त
 ये ॥ १ ॥ अपोऽअद्यान्वचारिषुठरसेनसमसृक्षमहि ॥ पयस्वानग्न
 ॥ आगमन्तम्मासठसृजव्वर्चसाप्रजयाचधनेनच ॥ २ ॥ चिदसितया
 देवतयाङ्गिरस्वद्ध्रुवासीदपरिचिदसितया देवतयाङ्गिरस्वद्ध्रुवासीद
 ॥ ३ ॥ इदंविष्णुः० ॥ ४ ॥ इन्द्रोऽआसान्नेताबृहस्पतिर्दक्षिणायज्ञहपुर
 ॥ एतुसोमः देवसेनानामभिभअतीनाअयन्तीनाम्मरुतोयन्त्वग्रम् ।

॥ ५ ॥ इन्द्रन्दैवीर्विशोमरुतोनुवर्त्मानोभवन्त्यथेन्द्रन्दैवीर्विशोमरुतो
 नुवर्त्मानोभवन् ॥ एवमिमंयजमानन्दैवीश्चविशोमानुषीश्चानुवर्त्मा
 नोभवन्तु ॥ ६ ॥ प्रजापतेनत्वदेतान्न्यन्नयोर्विश्वारूपाणिपरितावभू
 व । यत्कामास्तेजुहुमस्तन्नोऽस्त्वयममुष्यपितासावस्योपतावयत्
 स्यामपतयोरयीणांस्वाहा ॥ रुद्रयत्ते विक्रविपरन्नामतस्मिन्हृतमस्य
 मेष्टमसिस्वाहा ॥ ७ ॥ नमोस्तुसर्पेभ्योयेकेचपृथिवीमनु ॥ येऽन्त
 रिक्षेयेदिवितेभ्यःसर्पेभ्योनमः ॥ ८ ॥ ब्रह्मयज्ञानमप्रथमम्पुरस्ता

द्विसौमृतः सुरुचाव्वेनऽआवः ॥ सबुध्न्याऽउपमाऽअस्यविष्टाः सतश्च
 योनिमसंतश्चविवर्तः ॥ ९ ॥ इति नवग्रहाधिदेवतास्थापनम् ॥ ५ ॥
 आनोभद्राङ्कृतवोयन्तुविश्वतोदब्धासोऽअपरीतासऽउद्भिदः ॥ देवा
 नोयथासदुमिद्धेऽअसन्नप्रायवेरक्षितारोदिवेदिवे ॥ १ ॥ देवानाम्भ
 द्रासुमतिर्ऋजयतान्देवानांॐरातिरुभिनोनिवर्तताम् ॥ देवानांॐस
 वर्यमुपसेदिमाव्वयन्देवानऽआयुःप्रतिरन्तुजीवसे ॥ २ ॥ तान्पूर्वया
 निविदाहूमहेव्वयम्भर्गम्मित्रमदितिन्दक्षमस्त्रिधम् ॥ अर्यमणंवरु

ण० सोमं म० शि० श्वना सरं स्वती नः सुभगामयस्व करत ॥ ३ ॥ तन्नः ॥ तन्नो
 वातो मयो भुवा तु भेषजन्तन्माता पृथिवी तत्पिता द्यौः ॥ तद्ग्रावाणः
 सोमसुतो मयो भुवस्तद० शि० श्वना शृणु तन्धिष्या युवम् ॥ ४ ॥ तमाशान्
 म॥ तमीशान् अगतस्तस्स्थुषस्त्वपतिन्धियजिज्जन्वमवसेहूमहेव्यम् ।
 पूषानो यथा वेदं सामसं दधेरक्षिता पायुरदब्धः स्वस्तय ॥ ५ ॥ स्वस्ति
 नऽइन्द्रो वृद्धश्च० श्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ॥ स्वस्ति नस्तार्क्ष्योऽ
 अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ६ ॥ पृषदश्वामरुतः

पृश्निमातरः शुभं व्यावानो विदथे षुजगमयः ॥ अग्निजिह्वामनवः सूर
 चक्षसो विश्वे नो देवाऽ अवसागमन्निह ॥ ७ ॥ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम
 देवा भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ॥ स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिर्व्य
 शेमहि देवहितं दद्यायुः ॥ ८ ॥ शतमिन्नुशरदोऽ अन्ति देवा यत्रानश्च
 काजरसन्तनूनाम् ॥ पुत्रा सो यत्र पितरो भवन्ति मानो मद्धचारो रिषता
 युर्गन्तोः ॥ ९ ॥ इति नवग्रहप्रत्यधिदेवतास्थापनम् ॥ ६ ॥ गणा
 नान्त्वा गुणपतिं ठहवामहे प्रियाणान्त्वा प्रियपतिं ठहवामहे निधी

नान्त्वानिधिपतिर्ठहवामहेव्यसोमम ॥ आहमजानिगर्भधमात्वम
जासिगर्भधम् ॥ १ ॥ जातवेदसे ॥ जातवेदसेसुनवामसोममरा
तीयतोनिदहातिवेदः ॥ सनःपर्षदतिदुर्गाणिबिभ्रवानावेवसिन्धुन्दुरि
तात्यग्निः ॥ २ ॥ व्वायोयेतैसहस्त्रिणोरथासस्तेभिरागाहि ॥ नियुत्वा
न्त्सोमपीतये ॥ ३ ॥ घृतंघृतपावानहंपिबतव्वसाम्बवसापावानहंपिबता
न्तरिक्षस्यहविरसिस्वाहा ॥ दिशःप्रादिशःआदिशोबिदिशःउदिशो
दिग्भ्यहस्वाहा ॥ ४ ॥ यावांकशामधुमत्यश्विनासूनृतावती ॥ तया

यज्ञमिममिक्षतम् ॥ ५ ॥ इति पञ्चलोकपालस्थापनम् ॥ ७ ॥ अ
 श्विनातेजसाचक्षुःप्राणेनसरस्वतीव्वीर्यम् । व्वाचेन्द्रोबलेनेन्द्राय
 दधुरिन्द्रियम् ॥ १ ॥ यमायत्वा ० ॥ २ ॥ अयमग्निःसहस्रिणोव्वाजस्यश
 तिनस्पतिः ॥ मूर्धाकवीर्यीणाम् ॥ ३ ॥ ब्रह्मयज्ञानम्प्रथमम् ० ॥ ४ ॥
 सोमोऽधेनठःसोमोऽव्वन्तमाशुठःसोमोव्वीरंकर्मण्यन्ददाति ॥ सादु
 न्नयव्विद्वयठःसमेयम्पितृश्रवणंठयोददाशदस्मै ॥ ५ ॥ नमस्तेरुद्रम्
 न्नयवऽउतातऽइषवेनमः ॥ बाहुभ्यामुततेनमः ॥ ६ ॥ आदितिद्यौरिदि

तिरन्तरिक्षमदितिर्मातासपितासपुत्रः ॥ विश्वेदेवाऽअदितिःपंच
 जनाऽअदितिर्जातमदितिर्जनित्वम् ॥ ७ ॥ वाचस्पतयेपवस्स्ववृ
 ष्णाऽअर्धशुभ्याङ्गमस्तिपतः ॥ देवोदेवेभ्यःपवस्स्वयेषाम्भागोसि
 ॥ ८ ॥ नमोस्तुसर्पेभ्यः ॥ ९ ॥ पितृभ्यःस्वधायिभ्यःस्वधान
 मःपितामहेभ्यःस्वधायिभ्यःस्वधा नमःप्रपितामहेभ्यःस्वधा
 यिभ्यःस्वधानमः ॥ अक्षन्पितरोमीमदन्तपितरोनीतृपन्तपित
 रःपितरःशुन्धद्धम् ॥ १० ॥ भगप्रणेतर्भगसत्यराधोभगेमान्धियमु

अ०

८

॥ १२ ॥

दंवाददन्नः ॥ भगुप्प्रनोजनयगोभिरइइवैर्भगुप्प्रनृभिर्नवन्तः स्याम
 ॥ ११ ॥ दैव्यावध्वर्युऽआगतुर्ठरथेनसूर्यत्वचा ॥ मद्धायिज्ञठसमंआ
 थे ॥ तम्प्रवत्तथायैवेनहिश्चन्नदेवानांम् ॥ १२ ॥ विव्भ्राड्बहतिपवतु
 सोम्म्यमद्धायुर्दधद्यज्ञपतावविन्दुतम् ॥ वातजुतोयोऽअभिरक्षतित्म
 नाप्प्रजाःपुपोषपुरुधाविराजति ॥ १३ ॥ त्वष्टातुरीयोऽअद्भुतऽइन्द्रा
 ग्नीपुष्टिवर्द्धना ॥ द्विपदाच्छन्दऽइन्द्रियंमुक्षागौर्नव्वयोदधुः ॥ १४ ॥ पीवो
 ऽअन्नारयिवृधःसुमेधाःश्वेतःसिषक्तिनियुतामभिइश्रीः ॥ तेव्वायवे

दं०
॥ १३ ॥

समनसोऽवितस्तथुर्विश्वेन्नरः स्वपत्यानिचक्रः ॥ १५ ॥ इन्द्राग्नी
ऽआगतम् ॥ इन्द्राग्नीऽआगतर्त्तसुतंगीर्भिर्भन्नभोवरेण्यम् ॥ अस्यपात
न्धियेषिता ॥ नमोमित्रस्य ॥ नमोमित्रस्यवरुणस्यचक्षसेमहोदेवाय
तदृतर्त्तसंपठ्यत ॥ दूरेदृशेदेवजातायकेतवेदिवस्पुत्रायसूर्यायशर्त्त
सत ॥ १६ ॥ सऽइषुहस्तैः सनिषुङ्गिभिर्वशीसंस्त्रष्टासयुधऽइन्द्रो
गणेन ॥ सर्त्तसृष्टजित्सोमपावाहुशर्द्ध्युग्रधन्वाप्प्रतिहिताभिरस्ता
॥ १७ ॥ मातेवपुत्रम् ॥ मातेवपुत्रम्पृथिवीपुरीष्यमग्निंस्वेषोनाव

अ०
८

॥ १३ ॥

भारुषा ॥ ताम्बिवश्वैर्द्वैर्ऋतुभिः संविदानं प्रजापतिर्विश्वकर्मा
विमुञ्चतु ॥ १८ ॥ अपाघमपकिल्विषमपकृत्यामपारपः ॥ अपा
ममार्गत्वमस्मदपदुःष्वप्यर्थसुव ॥ १९ ॥ विश्वअद्य ॥ विश्वेऽ
अद्यमरुतो विश्वेऽकुती विश्वे भवन्त्वग्नयः समिद्धाः ॥ विश्वे नो देवाऽ
अवसागमन्तु विश्वमस्तु द्वविणं वाजोऽअस्ममे ॥ २० ॥ तत्सवितुः ॥
तत्सवितुर्वरेण्यम् भर्गो देवस्य धीमहि ॥ धियो यो नः प्रचोदयात् ॥
॥ २१ ॥ इदं विष्णु ॥ २२ ॥ वसोऽपवित्रम् ॥ वसोऽपवित्रमसिशत

धारैर्वसोऽपवित्त्रमसिसहस्रधारम् ॥ देवस्त्वासवितापुनातुवसोऽप
 वित्रेणशतधारिणसुप्त्वाकामधुक्षः ॥ २३ ॥ वरुणस्योत्तम्भनम् ० ॥
 ॥ २४ ॥ उतनोहिर्बुध्न्यः शणोत्वजऽएकपात्पृथिवीसमुद्रः ॥ विश्वेदे
 वाऽऋतावृधौहुवानास्तुतामन्त्राः कविशुताऽअवन्तु ॥ २५ ॥ शिवो
 नामासिस्वधितिस्तोपितानमस्तेऽअस्तुमामाहिर्ऋसीः ॥ निर्वर्तया
 म्यायुषेन्नाद्यायप्प्रजननायरायस्पोषायसुप्प्रजास्त्वाय सुवीर्याय
 ॥ २६ ॥ पूषन्तवव्रतेव्यन्नरिष्येमकदाचन ॥ स्तोतारस्तऽइहस्म

सि ॥ २७ ॥ इति नक्षत्रस्थापनम् ॥ अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ॥
 योगेयोगेतवस्तरुम्बाजैवाजेहवामहे ॥ सखायऽइन्द्रमृतये ॥ १ ॥
 भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः भद्रं पश्येमाक्षभिः कर्णजत्राः ॥ स्थिरैरङ्गैः
 स्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिर्व्यशेम हि देवहितं यदायुः ॥ २ ॥ ध्रुवासिद्धध्रुवो
 यं यजमानोऽस्मिन्नायतने प्रजयापशुभिर्भूयात् ॥ धृतेन द्यावापृ
 थिवी पूठ्यंथामिन्द्रस्य च्छुदिरसि वि इश्वजनस्य च्छाया ॥ ३ ॥ पञ्च
 नद्यः सरस्वतीमपियन्ति सस्रोतसः ॥ सरस्वती तु पञ्चधा सोऽदृशो भव

दं०
॥ १५ ॥

त्सरित् ॥४॥ सप्तऽऋषयः प्रतिहिताः शरीरे सप्तरक्षन्ति सदुमप्रमाद
म् ॥ सप्तापः स्वपंतो लोकमीयुस्तत्र जागृतोऽअस्वप्नजौ सत्रस
दौ च देवौ ॥ ५ ॥ इमम्मेवरुणश्शुधीहवमद्याचमृडय ॥ त्वामव
स्युराचके ॥ ६ ॥ प्रपर्वितस्य वृषभस्य पष्ठान्नावश्चरन्ति स्वसि
चंऽइयानाः ॥ ताऽआववृत्रन्नधरागुदक्ताऽअहिम्बुध्न्यमनुरीयमा
णाः ॥ विष्णोर्विक्रमणमसि विष्णोर्विक्रान्तमसि विष्णोर्ऋकान्तम
सि ॥ ७ ॥ जवोर्यः ॥ जवोर्यस्ते वा जिनिहितो गुहाय इयेनेपरी

अ०
९

॥ १५ ॥

८
 तोऽअचरञ्चवाते ॥ तेननोवाजिन्बलवान्बलेनवाजिञ्चभवस
 मनेचपारयिष्णुः॥ वाजिनोवाजजितोवाजर्ठसरिष्यन्तोबृहस्पते
 र्भागमवाजिगघ्रत ॥ ८ ॥ सुपर्णोसिगरुत्मांस्त्रिवृत्तेशिरोगायत्रश्चक्षु
 बृहद्रथन्तरेपक्षौ ॥ स्तोमंऽआत्माच्छन्दांस्यङ्गानियजूंषिनाम ॥
 सामतेतनूवांमदेव्यंयज्ञायजियम्पुच्छन्धिषण्यांशुफाः ॥ सुपर्णो
 सिगरुत्मान्दिद्वंङ्गच्छस्वःपत ॥ ९ ॥ असङ्ख्यातासहस्राणियेरु
 द्राऽअधिभूम्याम् ॥ तेषांसहस्रयोजनेवधन्वानितन्मसि ॥ १० ॥

दं०

॥ १६ ॥

सहस्रंशीर्षांपुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥ सभूमिर्धसुर्वतस्स्पृत्वात्य
तिष्ठदशांगुलम् ॥ ११ ॥ सू० वास्स्तोष्पते प्रतिजानीह्यस्मान्स्वावे
शोऽनमीवोभवानः ॥ यत्वेमहे प्रतितन्नोजुषस्वशन्नोभवद्विप
देशञ्चतुष्पदे ॥ १२ ॥ सू० अमीवहाव्वास्तोष्पते विश्वारूपाण्या
विशन् ॥ सखासुशेवऽएधिनः ॥ १३ ॥ गुणानान्त्वा० ॥ १४ ॥
नमोस्तुसुर्पेभ्यो० ॥ १५ ॥ ऋक् ॥ जातवेदसे सुनवामसोममरा
तीयतो निदहाति वेदः ॥ सनः पर्षदतिदुर्गाणि विश्वानावेव सिन्धु

अ०

९

॥ १६ ॥

न्दुरितात्यागिः॥१६॥ प्रजापतेन ॥ प्रजापतेन त्वदेतान्न्युन्नयो विवश्वं
 रूपाणि परितावभूव ॥ यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नोऽस्तु वयं स्याम
 पतयोरयीणाम् ॥ १७ ॥ यो वः शिवर्तमोरसस्तस्य भाजयते हनः ॥
 उशतीरिव मातरः ॥ १८ ॥ इति ध्रुवादिस्था ० ॥ नवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥
 ऋक् ॥ अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् ॥ होतां रत्नधातमम्
 ॥ १ ॥ यजुः ॥ इषेत्वोर्जेत्वा वायवस्थ देवो वः सविता प्राप्पयतु
 इश्रेष्ठतमायुः कर्मणः आप्याय ध्वमग्न्याऽइन्द्राय भागम् प्रजावतीरन

मीवाऽअयक्षमामावस्तेनऽईशत माघशोऽसोद्धुवाऽअस्मिन्गोपतौ
 स्यातबबहीर्यजमानस्यपशून्पाहि ॥ २ ॥ साम ॥ अग्नआयाहि
 वीतयेगुणानोहव्यदांतये ॥ निहोतासत्सिबार्हिषि ॥ ३ ॥ अथर्व ॥ श
 न्नः ॥ शन्नो देवीरभिष्टयु ॥ ४ ॥ इति वेदादिस्था ॥ दशमोऽध्यायः १०
 त्रातारमिन्द्रम् ॥ त्रातारमिन्द्रमवितारमिन्द्रं हवे हवे सुहवर्तशूरमि
 न्द्रम् ॥ बह्यामिशुक्रम्पुरुहूतमिन्द्रं स्वस्ति नो मघवां धात्विन्द्रः
 ॥ १ ॥ त्वन्नोऽअग्ने तव देव पायुभिर्मघो नो रक्षतन्वश्च वन्द्य ॥ त्राता

७
 तोकस्स्युतनयेगवामस्यनिमेषर्षेक्षमाणस्तवव्रते ॥ २ ॥ सू०
 सुगन्नुपन्थाम्प्रदिशन्नऽएहिज्योतिष्मद्धेह्यजरन्नऽआयुः ॥ अपैतुमृत्यु
 रमृतम्मऽआगाद्वैवस्वतो नोऽअभयंकृणोतु ॥ ३ ॥ असुह्रवन्तु
 मयजमानमिच्छस्तेनस्येत्यामन्निवहिस्तस्करस्य ॥ अन्यमस्म
 दिच्छसातऽइत्यानमोदेविनिर्ऋतेतुभ्यमस्तु ॥ ४ ॥ तत्त्वायामिब्र
 ह्मणावन्दमानस्तदाशास्तेषजमानोहविर्भिः ॥ अहैडमानोव्वरुणे
 हवोद्धचुरुशर्कसमानऽआयुःप्रमोषीः ॥ ५ ॥ आनः ॥ आनोनियु

द्विःशतिनीभिर्धध्वरठसंहस्त्रिणीभिरुपयाहियुजम् ॥ व्वायोऽअ
 स्मिन्तसर्वनेमादयस्स्वयूयम्पातस्स्वस्तिभिःसदानः ॥६॥ व्वयठ
 सोमव्रतेतवमनस्तनूषुविब्रतः ॥ प्रजावन्तःसचेमहि ॥ ७ ॥ त
 मीशानम् ॥८॥ अस्मैरुद्राः ॥ अस्मैरुद्रामेहनापर्वतासोवृत्त्रहत्ये
 भरहूतौसजोषाः ॥ यःशठसतेस्तुवतेधारिपञ्चद्वन्द्वज्ज्योष्ठाऽअस्ममा
 २ अवन्तुदेवाः ॥९॥ स्योनापृथिवि ॥१०॥ इतिदिक्पालस्था ० एका
 दशो ॥११॥ चित्तिज्जुहोमिमनसाघृतेनयथादेवाऽइहागमन्वीतिहो

त्राऽऋतावृधः॥ पत्योविश्वस्यभूमनोजुहोमिविश्वकर्मणोविश्व
 हादाब्भ्यर्ठहविः ॥ १ ॥ सप्ततै ॥ सप्ततैऽअग्नेसमिधःसप्तजिह्वाः
 सप्तऽऋषयःसप्तधामप्रियाणि ॥ सप्तहोत्राःसप्तधात्वायजन्ति
 सप्तयोनीरापृणस्वघृतेनस्वाहा ॥ २ ॥ शुक्रज्योतिश्च ॥ ३ ॥ ईदृङ्
 चान्यादृङ्चसदृङ्चप्रति सदृङ्च ॥ मितश्चसमिमतश्चसभराः ॥ ४ ॥
 ऋतश्चसत्यश्चध्रुवश्चधरुणश्च ॥ धर्तार्चविधर्तार्चविधारयः ॥ ५ ॥
 ऋतजिच्चसत्यजिच्चसेनजिच्चसुषेणश्च ॥ अन्तिमित्रश्चदूरेऽअमित्र

श्रगुणः ॥ ६ ॥ ईदृक्षासऽएतादृक्षासः ॥ ईदृक्षासऽएतादृक्षासऽऊषुणः
 सदृक्षासःप्रतिसदृक्षासऽएतन ॥ मितासश्चसम्मितासोनोऽअद्यस
 भरसोमरुतोयज्ञेऽअस्मिन् ॥ ७ ॥ स्वतवाँश्चप्रघासीचसान्तपनश्च
 गृहमेधीच ॥ क्रीडीचशाकीचोज्जेषी ॥ ८ ॥ उग्रश्चभीमश्चद्वान्तश्चधु
 निश्च ॥ सासह्वाँश्चाभियुग्वाचविविक्षिपःस्वाहा ॥ ९ ॥ पुनस्त्वादित्या
 रुद्राव्वसवःसमिन्धताम्पुनर्ब्रह्माणो व्वसुनीथयज्ञैः ॥ घृतेनत्वन्तद्रव
 ववर्द्धयस्वसत्याःसन्तुयजमानस्यकामाः ॥ १० ॥ त्र्यायुषअमद

गन्धेः कश्यपस्य त्र्यायुषम् ॥ यद्देवेषु त्र्यायुषन्तन्नोऽस्तु त्र्यायुषम् ॥
 ॥ ११ ॥ इति पूर्णाहुतिः ॥ १२ ॥ इन्द्रन्दैवी ० ॥ १ ॥ इमं स्तनम् ॥ इ-
 मं स्तनमूज्जं स्वन्तन्धया पाम्प्रपीनमग्ने सरिरस्य मद्भये । उत्संज्जुष-
 स्वमधुमन्तमर्वन्तसमुद्रियुर्त्सदं नमा वि शस्व ॥ २ ॥ घृतमिममिक्षे घृ-
 तमस्य योनिर्घृते श्रितो घृतम्वस्य धाम ॥ अनुष्वधमावहमादयस्स्व-
 स्वाहा कृतं वृषभो वक्षि हव्यम् ॥ ३ ॥ समुद्राद्गमि मर्मधुमाँ २ उदारदुपा-
 ं शुनासमं मृतत्वमानम् ॥ घृतस्य नामगुह्यं यदस्ति जिह्वा देवानाममु-

तस्यनाभिः॥४॥व्युन्नाम॥व्युन्नामप्रब्रवामाघृतस्यांस्मिन्नय
 जेधारयामानमोभिः ॥ उपब्रह्माशृणवच्छुस्यमानश्चतुःशृङ्गोवमीद्रो
 रऽएतत् ॥ ५ ॥ चत्वारिशृङ्गात्रयोऽस्यपादाद्वैशीर्षेसप्तहस्तासोऽ
 अस्य ॥ त्रिधाबद्धोवृषभोरौरवीतिमहोदेवोमर्त्यारऽआर्विवेश ॥ ६ ॥
 त्रिधाहितम्पणिभिर्गुह्यमानिद्भविदेवासोघृतमन्न्वविन्दन् ॥ इन्द्रऽए
 कठंसूर्यऽएकअजानवेनादेकंस्वधयानिष्टतक्षुः ॥ ७ ॥ एताऽअ
 र्षन्तिहृद्यात्समुद्राच्छुतव्रजारिपुणानावचक्षे ॥ घृतस्यधाराऽअभि

चाकशीमिहिरुण्ययोव्वेतुसोमध्यऽआसाम् ॥८॥ सुम्भ्यवस्त्रवन्ति ॥ सु
 म्भ्यवस्त्रवन्तिसुरितोनधेनाअन्तर्हृदामनसापूयमानाः ॥ एतेऽअर्षन्त्यु
 मयोघृतस्यमृगाऽइवाक्षिपुणोरीषमाणाः ॥९॥ सिंधोरिव ॥ सिंधोरिव
 प्राद्वनेशूघनासोव्वातप्रामियः पतयंतियुह्वाः ॥ घृतस्यधाराऽअरुषो
 नव्वाजीकाष्ठाभिन्दन्नुर्मिभिः पिब्वमानः ॥ १० ॥ अभिप्रवतसम
 नेवयोषाः कल्याण्यः स्मर्यमानासोऽअग्निम् ॥ घृतस्यधाराः समि
 धोनसंतताजुषाणोहृर्यतिजातवेदाः ॥११॥ कन्नयाऽइवव्वहुतुम् ॥ क

न्याऽइववहुतुमेतवाऽउंऽअंज्यआनाऽअभिचांकशीमि ॥ यत्रसोमः
 सयतेयत्त्रयज्ञोघृतस्यधाराऽअभितर्पवन्ते ॥ १२ ॥ अभ्यर्षेतसुष्टु
 तिङ्गव्यमाजिमस्मासुभद्राद्विणानिधत्त ॥ इमंयज्ञन्नयतदेवतानां
 घृतस्यधारामधुमत्पवन्ते ॥ १३ ॥ धामन्ते ॥ धामन्तेविश्वम्भुवनम
 धिश्श्रुतमन्तःसमुद्रेहद्यन्तरायुषि ॥ अपामनीकेसमिथेयऽअमृत
 स्तमंश्याममधुमन्तन्तऽऊर्मिम् ॥ १४ ॥ चतुर्भिश्चतुर्भिश्चद्वा
 अभ्याम्पंचभिरेवच॥ हूयतेचपुनर्द्वाभ्यां तस्मैयज्ञात्मनेनमः ॥ १५ ॥

१२
ज्ञानतोऽज्ञानतोवापिमन्त्रकर्मक्रियाविधिः ॥ संपूर्णकुरुयज्ञेशगार्हप
त्यनमोऽस्तुते ॥ १६ ॥ यथाशस्त्रप्रहाराणां कवचं भवति वारणम् ॥ तद्व
देवापघातानां शांतिर्भवति वारणम् ॥ १७ ॥ इति वैश्वानरस्तुतिः ॥
॥ १३ ॥ आपो हिष्ठा मयो भुवस्तानं ऽ ऊर्जं दधात न ॥ महेरणाथ चक्षसे
॥ १ ॥ यो वः शिवतमोरसस्तस्य भाजयते हनः ॥ उशतीरिव मातरः ॥ २ ॥
तस्मा ऽ अरं द्रमामवो यस्य क्षयाय जिह्वंथ ॥ आपो जनयंथा च नः ॥ ३ ॥
त्रातारुमिन्द्रं ० ॥ ४ ॥ ववरुणस्योत्तंभं न ० ॥ ५ ॥ भगुप्प्रणेतं ० ॥ ६ ॥

दं०
॥ २२ ॥

अ०
१४

॥ २२ ॥

इदमापः प्रवहतावद्यश्चमलंचयत् ॥ यच्चाभिदुद्रोहानृतं ठ्यच्चशोपेऽअ
भिरुणम् ॥ आपो मातस्स्मादेनसः पर्वमामश्चमुञ्चतु ॥ ७ ॥ समुद्रायत्वा
व्वातायस्स्वाहा सरिरायत्वा व्वातायस्स्वाहा अनाधृष्यायत्वा व्वाताय
स्स्वाहा प्रतिधृष्यायत्वा व्वातायस्स्वाहा अवस्येवत्वा व्वातायस्स्वा
हा शिमिदायत्वा व्वातायस्स्वाहा ॥ ८ ॥ पुनन्तु मादेवजनाः ॥ ९ ॥
आप्यायस्वसमेतु ते विवृष्यतः सोमवृष्यम् ॥ भवाव्वाजस्य संगथे
॥ १० ॥ शिरामेऽश्रीर्यशो मुखन्ति वषिः केशाश्च इमश्श्रूणि ॥ राजामे

प्राणाऽमृतं तस्मिन् सन्म्राट् चक्षुर्विवराद् श्रोत्रम् ॥ ११ ॥ जिह्वामेभद्वं वाङ्
 महो मनो मन्मथः स्वराद् भामः ॥ मोदाः प्रमोदाऽङ्गुली रङ्गानि मित्रम् मे
 सहः ॥ १२ ॥ बाहू मे बलं मिन्द्रियं हस्तौ मे कर्म्म वीर्यम् ॥ आत्मा क्षु
 त्रमुरो मम ॥ १३ ॥ पृष्ठी मे राष्ट्रमुदरं तसौ ग्रीवाश्च श्रोणी ॥ ऊरू
 ऽअरुत्नी जानुनी विशो मेङ्गानि सर्वतः ॥ १४ ॥ नाभं मे चित्तं विज्ञा
 नं मया युष्मै पंचितिर्भसत् ॥ आनन्दुनन्दावाण्डौ मे भगः सौभाग्यं मय
 सः ॥ जङ्घाभ्यां पद्भ्यां धर्मोऽस्मिन् विशिराजः प्रतिष्ठितः ॥ १५ ॥

दं०

॥ २३ ॥

पर्यः पृथिव्याम् ॥ १६ ॥ देवस्य त्वासवितुं प्रसवे विश्वनां ब्राह्म
 ण्याम् पूष्णो हस्तां भ्याम् ॥ सरस्वत्यै वाचो यन्तु र्यन्त्रिये दधामि बृ
 हस्पतेः पृथासाम्राज्येनाभिषिञ्चाम्यसौ ॥ १७ ॥ देवस्य त्वासवि
 तुं प्रसवे विश्वनां ब्राह्मण्यम् पूष्णो हस्तां भ्याम् ॥ सरस्वत्यै वाचो
 यन्तु र्यन्त्रेणाग्नेः साम्राज्येनाभिषिञ्चामि ॥ १८ ॥ देवस्य त्वासवि
 तुं प्रसवे विश्वनां ब्राह्मण्यम् पूष्णो हस्तां भ्याम् ॥ अश्विनो भैषज्ये
 न तेजसे ब्रह्मवर्चसायाभिषिञ्चामि ॥ सरस्वत्यै भैषज्येन वीर्याया

अ०

१४

॥ २३ ॥

११
ब्राह्म्यायाभिषिञ्चामीन्द्रस्येन्द्रियेणबलायश्चयैयशसेऽभिषिञ्चामि ॥

॥ १९ ॥ ब्रा० पालाशम् ॥ पालाशंभवतितेनब्राह्मणोऽभिषिञ्चतिब्रह्म

वैपालाशोब्रह्मणैवैनमेतदभिषिञ्चति ॥ २० ॥ ब्रा० सर्वेषांवांऽएषवेदा

नांरसोयत्सामसर्वेषामैवैनमेतद्वेदानांरसेनाभिषिञ्चति ॥ २१ ॥

ब्रा० यद्देवकल्पाज्जुहोति प्राणैकल्पोऽमृतमुपैवैप्प्राणाऽमृते

नैवैनमेतदभिषिञ्चति ॥ २२ ॥ दीर्घायुत्वायबलायवर्चसेसुप्प्रजा

स्त्वायचासाऽअथोजीवशरदःशतम् ॥ २३ ॥ द्यौःशान्तिरन्तारिक्षुर्ल

शान्तिः पृथिवीशान्तिरापः शान्तिरोषधयः शांतिः ॥ वनस्पतयः शा
न्तिर्विश्वेदेवाः शान्तिर्ब्रह्मशान्तिः सर्व्वैः शान्तिः शान्तिरेव शांतिः
सामाशान्तिरेधि ॥ २४ ॥ इति अमृताभिषेकोऽस्तु ॥ १४ ॥ ॐ
श्रीवच्चस्वमायुष्यमारोग्यमाविधात्पवंमानम्महीयते ॥ धान्यं धनं पशुं
बहुपुत्रलाभं शतसंस्वत्सरन्दीर्घमायुः ॥ १ ॥ पुत्रमिव पितरौ ॥ पुत्रमि
व पितरावश्चिन्तनोभेन्द्रावथुः काव्यैर्दुर्लभसनाभिः ॥ यत्सुरामव्यपिबः
शर्चाभिः सरस्वतीत्वामघवन्नभिष्णक् ॥ २ ॥ कामङ्गामदुग्धेधुक्ष्वमि

त्रायुर्वरुणाय च ॥ इन्द्रायाश्चिन्म्याम्पूष्णेप्रजाभ्यऽओषधीभ्यः
 ॥ ३ ॥ ब्रा० अथपूर्वार्द्धेनदक्षिणाकामङ्गामदुधेधुक्ष्वामित्रायव्वरुणाय
 च ॥ इन्द्रायाश्चिन्म्याम्पूष्णेप्रजाभ्यऽओषधीभ्यः ॥ इतिसर्व
 देवत्यावैकृषिरेताभ्योदेवताभ्यःसुर्वान्क्रामान्धुक्ष्व ॥ ४ ॥ ब्रा०
 अथसुमङ्गलनामानं ह्वयतिबहुकारश्रेयस्करभूयस्करेति यऽएवुन्ना
 माभवतिकल्याणमेवैतन्मानुष्यैवाचोव्वदति ॥ ५ ॥ ब्रा० तंवैदेवा
 स्तन्नाविदुष्ययनेठ्सर्ववाकुर्वन्नवासुर्वयद्यतिवारे च यन्नावक्याय

दं०

॥ २६ ॥

यंस्तुऽएनामृचमपश्यन् धामच्छुदग्निरिन्द्रो ब्रह्मा देवो बृहस्पतिः ॥ स
चेतसो विश्वे देवा यज्ञं प्रावन्तु न हं शुभ इति ॥ ६ ॥ यजुः ॥ इमामेऽअग्न
इष्टं काधेनवः सन्त्वेकां च दशं च दशं च शतं च शतं च सहस्रं च सहस्रं
आयुतं आयुतं अनियुतं अनियुतं अप्रयुतं आव्युदं अन्यव्युदं च समुद्र
इच्च मद्भ्यं चान्तं इच्च परार्द्धं इच्चैतामेऽअग्न इष्टं काधेनवः सन्त्वमुत्त्रामु
ष्मिँल्लोके ॥ ७ ॥ विषं स्वन्नादित्यैष तैसोमपीथस्तस्मिन्मन्मत्स्व ॥ श्रद्ध
स्मै नरो वचंसे दधात नु यदा शीर्द्वा दम्पती वाममंश्नुत ॥ पुमान् पुत्रो जा

अ०
१६

॥ २६ ॥

यतैषिन्दतेवस्वधाविश्वाहारुपऽएधतेगृहे ॥ ८ ॥ अग्नेगृहपतेसुगृहप
 तिस्त्वयाग्नेहंगृहपतिनाभूयासठसुगृहपतिस्त्वम्मयाग्ने गृहपतिना
 भूयाः ॥ अस्थुरिणौगार्हपत्यानिसन्तुशतठहिमाःसूठ्यस्यावृतम
 न्वावर्त ॥ ९ ॥ धन्वंनागाः ॥ धन्वंनागाधन्वंनाजिअयेमुधन्वंना
 तीव्राःसुमदोजयेम ॥ धनुःशत्रोरपकामंकृणोतिधन्वंनासर्वाःप्रदि
 शोजयेम ॥ १० ॥ विवश्वानिदेवसवितर्दुरितानिपरांसुव ॥ यद्भुद्वन्त
 न्नुऽआसुव ॥ ११ ॥ ब्रा० तस्यैसप्तदशसामिधेन्न्योभवन्तिसद्वन्तावा

दं०

॥ २६ ॥

ज्यभागौसदेवावरुन्धेविश्वानिदेवसवितः सधानोदेवः सवितास
हावेत्युपा७शुहविषो याज्यानुवाक्येऽनुष्टुभौ ॥ संय्यज्मेरजतर्क
हिरण्यन्दक्षिणानानारूपतायाऽअथोक्तमायानपक्क्रमाय शतमान
म्भवति शतायुर्वै पुरुषः शतेन्द्रियआयुरेवेन्द्रियं व्वीर्यमात्मन्धत्ते
॥ १२ ॥ मन्त्रार्थाः सफलाः संतु पूर्णाः संतु मनोरथाः ॥ शत्रूणांबुद्धिना
शोऽस्तु मित्राणामुदयोऽस्तु वः ॥ १ ॥ ऋग्वेदोऽथ यजुर्वेदः सामवेदो ह्य
थर्वणः ॥ ब्रह्मवर्चसदा नित्यंहन्यन्ते तव शत्रवः ॥ २ ॥ अक्षतान्विप्रहस्ते

अ०

१५

॥ २६ ॥

पुनित्यं वंदंति ये नराः ॥ चत्वारो वृद्धिमायां तु आयुः कीर्तिर्यशो बलम्
॥३॥ उत्तिष्ठ ब्रह्मणस्पते देवयंतस्त्वेमहे ॥ उपप्रयन्तु मरुतः सुदानं
वुडं द्रं प्राशून् भवामसाचा ॥१३॥ गच्छ गच्छ सुरश्रेष्ठ स्वस्थाने परमेश्वर ॥
यत्र ब्रह्मादयो देवास्तत्र गच्छ हुताशन ॥१४॥ इति दण्डकं समाप्तम् ॥

संवत् १९९१, शके १८५६.

क्रय्य पुस्तकें (कर्मकाण्डग्रन्थाः)

नाम.	की. रु. आ.
अष्टलिङ्गतोभद्र-रंगीन. ...	०-१॥
अन्त्येष्टिश्राद्धकर्मपद्धति-पं. चतुर्थीलालजी- रुत. ...	१-०
आह्निककर्मसूत्रावली-शुक्लयजुर्वेदी, प्रातःस्म- रणसे लेकर शयन पर्यन्तके सब कर्मप्र- योग एकत्र किये गये हैं. ...	२-८
आह्निकशुक्लयजुर्वेदी-इसमें प्रातःकालसे शय-	

नाम.	की. रु. आ.
नपर्यन्तके स्नान, सन्ध्या, तर्पणादि प्रयोग हैं ...	१-०
आह्निकऋग्वेद-सांख्यायन शाखाका गुज- राती भाषाटीकासहित । ...	१-८
आश्लेषाशान्ति और ज्येष्ठाशान्ति-इसमें आश्लेषा और ज्येष्ठा नक्षत्रकी शांतिका प्रयोग है. ...	०-२

नाम.	की. रु. आ.
उपाकर्मपद्धति—अर्थात् श्रावण शुक्ल १५ की शुक्ल यजुर्वेदियोंकी श्रावणी । इसमें नूतन यज्ञोपवीत धारण करनेका स्नानविधि सहित प्रयोग लिखा है. ...	०-१०
एकलिंगतोभद्र—रंगीन. ...	०-१॥
एकोद्दिष्टश्राद्धप्रयोग— ...	०-२
एकोद्दिष्टश्राद्धप्रयोग—भाषाटीकासहित ...	०-२॥
कात्यायनीयशान्ति—अर्थात् कात्यायनसूत्रा- नुसारी ग्रहशान्तिप्रयोग. ...	०-२

नाम.	की. रु. आ.
कात्यायनीयतर्पण—बडा ...	०-२
कुण्डविंशति—पण्डितहरिकृष्णव्यङ्कटरामसंगृ- हीत । इसमें कुण्डमण्डपसिद्धि सान्त्वय भाषाटीकासहित है और कुण्डार्क आदि १९ ग्रंथ मूल हैं । हवनादि प्रयोगोंमें बडा उपयोगी है ...	१-४
कुशकण्डिकाभाष्य—इसमें कुण्ड और स्थण्डि- लादिकी विधि तथा ब्रह्माका स्थापन आदि विषय हैं. ...	०-३

जाहि-

॥ २८ ॥

नाम.

की. रु. आ.

गयायात्रापद्धति—पं. सीतारामशास्त्रीकृत ।
प्रारम्भसे समाप्तिपर्यन्त यात्राविधान,
स्थानोंका तथा कर्मोंका निर्णय तीर्थश्रा-
द्धपद्धतिके अनुसार किया है. ०-४

गयाश्रद्धादिपद्धति—पं. चतुर्थीलालजीकृत ।
गयाजीमें यथोक्त श्राद्धादि करनेकी
विधि. ... ०-८

ग्रहयज्ञप्रयोग—राधाकृष्णतनय रामचन्द्रत्रि-
पाठीकृत । इसमें ग्रहोंके पूजनादि अच्छी
तरहसे वर्णित हैं. ... ०-७

नाम.

की. रु. आ.

ग्रहशान्ति—मूल (शुक्लयजुर्वेदोक्त) । इसमें
मातृस्थापन, पूजन, आभ्युदायिक श्राद्ध-
पद्धति और ग्रहशान्ति है । यह यज्ञोपवीत
तथा विवाहादि शुभकर्ममें बहुत उप-
योगी है ... ०-१०

ग्रहशान्ति—भाषाटीकासहित । उपरोक्त सर्वा-
लंकारोंसे विभूषित ... ०-१०

गोदानपद्धति—इसमें गोदानविधि अर्थात्
गौका पूजन व दान आदिका संकल्प
भलीभाँति लिखा गया है. ... ०-२

रात.

॥ २८ ॥

नाम.

की. रु. आ.

गोदानव्यवस्था—भाषाटीकासहित

०—१॥

गोविन्दार्चनचन्द्रिका—इसमें सभी विषयोंका निर्णय, कुण्डमण्डपादिसहित सर्वदेवप्रतिष्ठादि यज्ञ, याग तथा संस्कारादि सर्व कर्म, सुविस्तृत विष्ण्वादि सर्वदेवोंपासना, गोविन्द भगवान्का पूजन अर्चनादि इत्यादि कर्म, उपासना, ज्ञान इन तीनों काण्डोंका १६ उल्लासोंमें विवेचन है । इस एक ही पुस्तकसे सभी विषयोंका पूर्ण

नाम.

की. रु.

परिज्ञान हो सकता है ...

६

गौडीयश्राद्धप्रकाशमहानिबन्ध—स्व० पं० चतुर्थीलालजीकृत । श्राद्धस्वरूप, श्राद्धमें ब्राह्मणलक्षण, महालयादि निर्णय, श्राद्ध प्रयोग, क्षयाहश्राद्ध, संकल्प, हेमश्राद्ध एकादशाहादिश्राद्ध, मासिकश्राद्ध, मघाश्राद्ध तथा नान्दीश्राद्धादि सब पितृकर्मसंबन्धी सभी विष्ण्वादिपदिकोंका अपूर्व संग्रह

जाहि-

॥ २९ ॥

नाम.

की. रु. आ.

चतुर्थवर्णसंस्कारपद्धति—भाषाटीकासहित ।

इसमें हीनोपवीत त्रैवर्णिकों और शूद्रोंके

गर्भाधानादि संस्कार हैं और गणपति—

मातृकापूजनादि सर्व प्रयोग भी आदिमें

लगा दिये हैं । ... ०-६

चतुर्लिंगतोभद्र—रंगीन. ... ०-१॥

जलाशयोत्सर्गप्रकाशमहानिवन्ध—अर्थात्

वापी, कूप, तड़ागादिकोंकी प्रतिष्ठा,

नाम.

रु. आ.

रात.

शान्ति—कलशस्थापनसे लेके

भली भाँति लिखी है ...

जन्मदिनपूजापद्धति—अर्थात् प्रतिवर्ष ज

दिनमें पूजनीय देवकी पूजनविधि

ज्येष्ठाशान्ति—ज्येष्ठा नक्षत्रमें जनना

शान्ति ...

तुलसीविवाहविधि—(पद्धति) स्व० पं० चतु-

र्थीलालजीकृत ...

तुलसीपूजापद्धति— ...

॥ २८ ॥

नाम.

की. रु. आ.

तुलसीसंध्या—भाषाटीकासहित । श्रीस्वामीवि-
द्याप्रकाशकृत ... ०-१॥
दशातपूजा ... ०-१

दशकर्मपद्धति—इसमें गर्भाधान, पुंसवन, सीम-
न्तोन्नयन, नामकर्म, निष्क्रमण—अन्नप्रा-
शन, चूडाकर्म, कर्णवेध, उपनयन, वेदा-
रम्भ, समावर्तन—विवाह और चतुर्थी—

खेमराज श्रीकृष्णदास,
“श्रीवेङ्कटेश्वर” स्टीम-प्रेस, मुम्बई.

पुस्तक मिलनेका ठिकाना—

नाम.

की.

कर्मादि विषय हैं.
दशकर्मपद्धति—भाषाटीकासहित । गर्भाध-
न वैदिक संस्कारोंके वेदमन्त्रोंका अ-
सरल सुन्दर हिन्दी भाषामें जान-
तो शीघ्र इस पुस्तकको
सुन्दर जिल्दसहित.

गङ्गाविष्णु श्रीकृष्ण
“लक्ष्मीवेङ्कटेश्वर” स्टीम-प्रेस

॥ इति दण्डकं समाप्तम् ॥

र. आ.

वर्ष
विधि